

ár 10.
 dje.
 Vissza.
 V.-v.
 6211.
 II. osztály
 715
 1232
 1081
 540
 535
 516
 507
 458
 420
 443
 432
 400
 336
 314
 412
 304
 254
 230
 215
 204
 150
 135
 125
 za.
 V.-v.
 6311. 6303.
 osztály
 827
 941
 584 627
 515 619
 514 618
 508 611
 455
 437
 426
 415
 352
 387
 322
 302
 262
 240
 230
 222
 215
 200
 159
 asza.
 osztály
 V.-v.
 6165.
 osztály
 Minden kedden, pénteken és vasárnap délután
 15
 62
 50
 443
 430
 410
 410
 356
 331
 304
 250
 233
 219
 16
 210
 számár
 atok felül
 dülási és
 900 órából
 an kitűnő
 a gyocn
 bb szátr
 zárójele
 orszámi

Szerkesztőségi iroda:
 Nagybecskerek,
 Zápolya-utca 1-ső szám,
 hová a lap szellemi részét illető
 minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
 Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
 hová a hirdetések, az előfizeté-
 sek és a lap szétküldésére vo-
 natkozó felzárólapok intézendők.
 Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
 Egész évre ———— 24 kor.
 Félévre ———— 12 „
 Negyedévre ———— 6 „
 Egy hóra ———— 2 „
 — Egyes szám ára 8 fill. —
Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 módokban.
Megjelenik
 vasár- és ünneppapok kivételével
 mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 8. szám.

Szombat, január 11.

Államsegély a rudolignádiaknak.

Nagybecskerek, január 11.

A torontáli közönségnek élénk emléké-
 ben van még az a katasztrófa, mely
 tavaly e sokat sujtott községet a végrom-
 lással fenyegette. A társadalom megtett
 mindent, hogy az elemek pusztulását jóvá
 tegye s most a törvényhozás is segítségére
 siet a község derék lakóinak, kikről külö-
 nösen e vármegyében mindenki tudja,
 mily hasznos, hazafias, törekvő elemét
 képezik lakosságunknak.

A földművelésügyi miniszter 500 ezer
 korona államsegélyt kér az országgyűlés-
 től s ehhez a következő indokolást csatolja:

Az 1907. év tavaszán lezajlott dunai árvíz
 súlyos katasztrófát idézett elő Torontálvármegyé-
 ben, a rudolignádi ármentesítő- és belvízelcsapoló
 társulatnál. A társulat töltés vonalának az a
 része, amely alatt a szivattyutelep nyomócsőve
 fektet, május 25-én lerokkadt s átszakadt és
 ezen csakhamar 174 méterre kibővült szakadéson
 betört magas dunai árvíz a társulatnak Rudolfa-
 gnád, Perlasz, Csenta, Orlovát, Idvor és Tittel
 községek határába eső és 14.102 kat. holdat ki-
 tevő egész árterét rövid idő alatt teljesen elho-
 rította és behatóan az árterben fekvő Rudolfa-
 gnád község belsőségeiba is, ott 297 lakóházat
 és 153 melléképületet romba döntött.

Ez az árvíz katasztrófa felétte érzékenyen
 sujtotta az árterti érdekeltséget, amely az árterbe
 eső földek után az egész évi termést elvesztette;
 különösen súlyosan nehezedett pedig a Rudolfa-
 gnád községbeli birtokosokra, miután a község
 határát a társulati árterbe eső és elöntés alá
 jutott 7333 kat. hold képezi és mert a birtoko-
 soknak a külterületen szenvedett veszteségen ki-
 vül a belsőségekben és épületekben előállott tete-
 mes károkkal is le kellett számolnia.

Igen súlyos helyzetbe jutott azonban maga
 a társulat is. A társulat tagjai az árterti földek
 egész évi hozadékát elvesztvén, a társulat elesett
 attól, hogy tőlük a folyó évi költségjárulékokat,
 amelyek a társulatot terhelő kölcsönök 100 655
 kor. 94 fillérvényi annuitására, valamint az igazga-
 tási költségek egyéb bevételeiből nem fedezhető
 részére kivetendők voltak és amelyek együttvéve
 133 401 korona 94 fillérré rúgnak, ezidő szerint
 behajthassa, sőt ma még kérdéses az is, hogy az
 1908. évi járulékok befizetésénél is nem fognak-e
 számot tevő nehézségek felmerülni. Pedig a tár-

sulat az említett szükségleteken felül azoknak a
 tetemes összegekre rugó rendkívüli kiadásoknak
 fedezéséről is kénytelen gondoskodni, amelyek ily
 katasztrófának természetesen követhetményei.

Legsúlyosabban nehezűdnek azonban a tár-
 sulatra azok a nagymérvű kiadások, melyek a
 védvonalának helyreállítására, a beomlott helyeit
 építendő új szivattyutelep létesítésére és — mi-
 után az új szivattyutelep nem épülhet a réginek
 a helyén — a belvízelcsatorna hálózat terhelési
 részének az orból eszközölkendő áthelyezésére és
 átalakítására szükségesek.

E munkálatok az előszított és szakköz-
 gaim által felülbírált tervek szerint 395.825 kor.
 13 fillérvényi összeget igényelnek.

Erre az összegre a társulatnak a legrovi-
 debb idő alatt van szüksége, mert az elszakított
 védvonalat a legközelebbi, a kora tavasszal vár-
 ható magas vizállásig okvetlenül teljes biztonsá-
 got nyújtó módon helyre kell állítani és egyszer-
 smind a tavaszi belvizek fellépéséig az új
 szivattyutelepet fel kell építeni, valamint a
 csatornákat megfelelően átalkítani, hogy a
 katasztrófa által oly érzékenyen sujtott árterti
 érdekeltség időjeinek jövő évi terméga biztosí-
 tást nyerjen.

A társulat, — amely a vízjogi törvény 113.
 szakasza alapján a közérdekből fenntartandó tár-
 sulatok sorába van felvéve, — az idézett tör-
 vény 115. szakaszában megállapított, maximális
 megterhelés határán már túl van és így a véd-
 művekbe való további befektetések költségét az
 államnak kell viselnie.

Ennek dacára azonban nem lehet helye an-
 nak, hogy a most szóban forgó rekonstrukcioná-
 lis költségek az idézett törvények alapján vé-
 tessének az állam terhére, miután a megtér-
 endő alaptőkeként a vízjogi törvény 115. sza-
 kasza, illetve az abban idézett 1881. évi XLII.
 t.-c. 9. szakasza értelmében csak azok a költsé-
 gek tekinthetők, amelyek a védőművek, csatornák
 vagy zsilipek egyszeri elkészítésére fordít-
 tattak.

Vizont azonban a társulattól, amelynek
 tagjai holdankint 9 kor. 60 fillér—9 kor. 80 fillé-
 rvényi évi terhet viselnek, sem lehet várni, hogy a
 védő- és vízművei rekonstrukciójának tetemes
 költségeit, amelyek a folyó évi szükségletek fe-
 dezésére megkívántató összeggel együtt a fél-
 millió koronát meghaladják, előteremthesse.

Ily körülmények között és különös tekintet-
 tel arra, hogy a társulati tagok sorában, akik
 között az államincstár 1540 kat. holddal, Ru-
 dolfnád község, mint erkölcsi testület 720 hold-
 dal, Perlasz község, mint erkölcsi testület 2155

holddal, Csenta község, mint erkölcsi testület
 184 holddal, Orlovát község, mint erkölcsi testü-
 let 535 holddal szerepel, másfelől kisbirtokos
 6133 holdnyi érdekeltségi területtel áll: nem
 lehet elzárkózni az elől, hogy a válságos hely-
 zetbe sodort társulatnak az állam jöjjön segélyre.

Rendkívüli segély nyújtására van szükség,
 amely állana egyfelől abból, hogy az árvíz által
 zértrombolt védő- és vízművek újból építésének
 költségei legfeljebb 400 000 korona erejéig, az
 állam által viseltetnének, másfelől pedig, hogy a
 társulattól az egész árter elöntéséből és ennek
 folyamatyáaként a társulati tagok teherviselő
 képességének időközti megfoghatóasából — elő-
 állott súlyos pénzügyi helyzet rendezésére
 100.000 korona adatsék.

A pénzügyi készletekből fedezendő ezen segé-
 lyek a földművelésügyi miniszteri tárcánál, a
 „Víz munkálatok” címenél, átmeneti kiadásként
 nyernének elszámolást.

Szívből óhajtuk, hogy a törvény-
 hozás e gondoskodása, melyért Darányi
 miniszter minden igazságosan gondolkodó
 ember háláját és elismerését érdemelte
 ki, alapját képezze a derék község fejlődé-
 sének és virágzásának.

A József-kórház kibővítése.

— január 11.

A helybeli József-kórházban most nem-
 régiben megnyílt az új pavillon, mely épp
 ugy, mint a többi, a közegészségügy összes
 követelményeinek megfelel s minden tekintetben
 kifogástalanul van felszerelve. Ezen új pavillon-
 ban csakis „belső” betegeket helyeznek el.

Az új pavillon megnyitása révén a kórház
 lényegesen bővült, úgy hogy a túlszűfoltóság a
 jövőben elkerülhető lesz. Ezen új pavillon
 megnyitása arra vezetett, hogy az eddigi a „belső”
 beteg felvételére szolgáló pavillon cészerűen
 jehetett felhasználni. Nevezetesen az emeleti
 részében férfi és női bujakóros betegek nyertek
 elhelyezést s ezáltal el van kerülve az, hogy
 ezen ragályos természetű bajban szenvedők a
 többi betegekkel együtt legyenek s a ragályo-
 zást, ha csak véletlenül is, tovább ter-
 jesszék.

Ugyanezen, a „belső” betegek régi pavillon-

A „TORONTÁL” tárcája.

Lemondás.

Elrabolták álmaimat,
 Rég a szenvedések,
 Álmodni újra — édesen,
 Többé nem remélek.
 Elmúlt tavasz virágzása,
 Fakuló szirmokon,
 Kora őszi napsugárnak
 Gyér fényét láthatom.
 Reményeim, mint sóhajok
 Ugy elszálltak régen.
 Fényét veszített bus csillagként
 Bolygok a vak éjben.
 Ifjúság, tünde álmok,
 Csalóka remények!
 Csillagtalan éjszakámon
 Zokogva temetlek.

Simonides Gyula.

Évek múltán.

A két barát elkészült az ebéddel s a ven-
 déglő ablakán át kinézett a Boulevardra. A me-
 leg levegő a fejükbe szállt egy kissé s árnyas
 erdőkre, holdfényre, harmatos rétekre gondoltak
 . . . Egyszerre az egyik, Richard Lauray,
 felsóhajtott:

— Öregszem. Ez a szomorú. Mások ilyen
 estéken az ördögöt éretem magamban. Ma csak
 számalmat érezek eltűnt ifjúságom iránt . . . Az
 élet gyorsan mulik . . .

A másik, Auguste Verdier, így felelt:

— Én úgy öregedtem meg, hogy észre

sem vettem. Negyvenöt éves vagyok pedig. Min-
 dig egészséges és vidám voltam. Ha az ember
 mindennap a tükörbe néz, nem veszi egykönnyen
 észre a változásokat. Félélvig nem keltem tükörbe
 nézünk, hogy a pusztulás lassú, de biztos mun-
 káját elárulhasuk. De gondolj csak a nőkre!
 Akiknek minden hatalmuk a szépségükben
 rejlik!

Ismételem, a magam öregségét alig vettem
 észre. Mint minden férfi, többször voltam sze-
 relmes, de különösen egyszer. Ennek tizenkét
 éve már. A tengerparton, Etretatban láttam meg
 először. El voltam ragadtatva általa. Ez ember
 néha, ha először is lát valakit, úgy érzi, hogy
 rátalált arra a nőre, akit szeretni született. Egé-
 szen ura lett szívemnek ez az asszony. Kin, de
 egyszerre gyönyörűség is, ha az ember annyira
 egy asszony uralma alatt áll.

Negyed év múltán kétségbeesés szaggatta
 szívemet s Amerikába utaztam. De szívemet még
 a távolban is bírta. Nem tudtam felejteni. Végre
 folyton előttem lebegett s én sóvárgással tartam
 ki utána karjaimat. Így multak el az évek . . .

Tizenkét esztendő oly kevés egy ember
 életében! Hisz az esztendőök oly szabályosan
 ismétlődnek, kevés nyomot hagyva hátra, s ha az
 ember visszatekint az elmúlt időre, nem bír a
 főfogni, hogyan és mikor öregedett meg? . . .

A mult tavasszal néhány barátommal látó-
 gattam meg Maison Lafitteben. Abban a pillanat-
 ban, mikor a vonat elindult, egy hölgy szállt
 kocsimba négy gyermekkel. Alig vettemem egy
 pillantást is a gömbölyű, testes mamára. Ujságot
 vettem s olvasni kezdtem.

Alig hagytuk el az állomást, a kövér nő
 így szólt:

— Bocsnát, nem Auguste Verdier ur ön?

— De igen, nagysád.

Emlékezni kezdtem, hogy ezt az arcot lát-
 tam valahol. De hol? . . .

— Nem ismer meg?

A derék asszony kedélyesen nevetett.

— Igen, nagysád . . . azaz, hogy . . . nem.

Emlékszem az arcára, de a nevét elfelejtettem.

— Antoinette Fissot.

Egész életemben nem éreztem ehhez hasonló
 csapást. Fátynól hullott le szemeimről s szivettépő
 dolgokra ébredtem.

Ez volt ő! Ez a közönséges vastag nő? A
 mióta nem láttam, négy lánya lett. S ezek a kis
 lények éppen úgy megleptek, mint anyjuk. Szá-
 mukra már volt hely az életben, míg az anyjuk,
 az egykori bájos csoda, már nem számított. Le-
 hetséges volt ez? Dühöngő fájdalom veti erőt
 rajtam, örült düh a természet ellen, mely saját
 remekművét ily könnyörtelen, brutális módon el-
 pusztítja. Megfogtam kezét s könyöztem. Sirattam
 elmúlt ifjúságát. Pedig ez a testes hölgy teljesen
 idegen volt előttem.

— Nagyon megváltoztam, ugy-e? — da-
 dogta ő megindultan. — Mit akar: minden mu-
 landó. Anya vagyok s jó anya. Minden egynek
 vége . . . Da ön is megváltozott. Én sem ismer-
 tem rá mindjárt. A haja egész fehér lett. Tizen-
 két év! A legidősebb gyermekem már tíz éves.

Megnéztem a gyermeket: anyjára hasonlított.

Maison-Lafittebe értünk. Kezet csókoltam
 egykori barátnőmnek.

Mikor este egyedül maradtam, soká, nagyon
 soká néztem a tükörbe. Aztán újra Mme Tissotra
 gondoltam. Ő mégis anya volt, — jó anya. De
 én? . . . Neki megvan a második ifjúsága, gyer-
 mekeiben. Én azonban csakugyan, visszahozhat-
 tlanul megvényttem . . .

Aifense Delatoire.

jának földszintjén egy külön szemészeti osztályt rendeztek be. Erre az intézkedésre már rég szükség volt, Torontálvármegyében, a trachoma meglehetősen el van terjedve s a trachoma gyakran súlyos, komplikált, sőt operációt igénylő bajokhoz vezet. Szükséges volt hogy ezen endemiás baj számára külön helyiség rendezessék be, annál is inkább, mert közismert, hogy milyen nagy fokban ragályos és veszélyes a trachoma. De nemcsak a trachoma szembetegség kaptak külön helyiséget, hanem egyéb, súlyos, esetleg operációt igénylő szembajosok is, akiknek száma legió, elkülönített szobákat kapnak a betegek neme szerint. Mert, ha a legközönségesebb s a vakasághoz vezető szembaj, a szürke hályogot említjük is csak, úgy mindjárt szembeötlő azon üdvös intézkedés, hogy az ezen bajban szenvedőkről is gondoskodva van. Már pedig a szürke hályog operálható az esetek túlnyomó részében s az addig vak emberek ismét visszaadhatók az életnek.

Azonkívül elhelyezést nyert még ezen földszinten egy külön szemészeti műtőterem és vizsgálati szoba teljes szakszertű berendezésével. Hogy dr. Haidegger Lajos felterjesztésére a törvényhatóság ezen a körülmények által követt berendezést megtette, az Jankó Agoston alispánnak köszönhető.

Természetes dolog, a legtöbbet érő berendezés sem ér semmit, ha nincs, aki azt szakszerűen felhasználja. Dr. Báthory Endre kórházi orvos a szemészetben teljesen szakszerűen ki van képezve. Számos éven át volt a kolozsvári tudományegyetem szemészeti klinikáján asszisztens dr. Imre József hőmezővárszékhelyi országosan ismert jeles szemész mellett is működött. Amellett több tudományos közleményt is írt, s végül nálunk is a kórházban való működése óta szakképzettségének fényes bizonyítékait nyújtotta. Botka Béla főispán mindezeket kellőleg méltatva, dr. Báthory Endre kórházi orvost az újonnan megnyitott szemészeti osztály főorvosává nevezte ki. Ezáltal egy rég érzett hiány pótoltatott s kórházunknak eddigi előnyösen ismert híre csak nyert s vele együtt szenvedő embertársaink is.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeltől 8 órától kezdve 1/2-ig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 12 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déltől gőzfürdő. A kádfürdő este 7-től 8-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva minden nap d. u. 6 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

1908. jan. 13. Közig. biz. ülés.
1908. febr. 1. Kulturstély.

— A trónörökös Torontálban. Egyes lapok azt írják, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös a jövő héten Harcourt Félix gróf uradalmára vadászni jön. Mint illetékes helyről értesülünk, a trónörökös torontáli vadászatról mostanában szó sincs. Harcourt Félix gróf jelenleg külföldön tartózkodik, de a vármegye más vidékén való vadászatról sem lehet szó, mert a trónörökös a vármegye déli részén birt vadászterületet is földelt.

— Iparülés. A városi tanács ma délelőtt 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével iparülést tartott, melyen rendes folyó ügyeket intéztek el.

— Az anyakönyvi hivatal forgalma az 1907-ik évben. A nagybecskereki állami anyakönyvi hivatal vezetője, báró Paschtenkirch Oszkár most állította össze az anyakönyvi hivatal forgalmáról szóló statisztikát, amelynek adatai a következők:

Az elmúlt évben bejegyzetelt 776 születés, ebből külföldön született nagybecskereki illetőségű

15, az előbbi években anyakönyvvezetlentől maradt és utólag bejegyzett 6 és halva született 6 eset, a tényleges szaporodás tehát 748, azaz 1000 lélekre esik 288 születés, a lakosságot 26 000-rel számítva. A születések arányában folytonosa a padás észlelhető, mert 1899-ben még 403 születés jutott 1000 lakosra, 1906-ban pedig már csak 301. Nemük szerint megkülönböztetve született 396 fiú (51,1%) és 379 leánygyermek (48,9%). Az egyes vallásfelekezetek szerinti felosztva bejegyzetelt: róm. kath. 391 gyermek (50,4%), gör. kel. 325 gyermek (41,9%), ev. ref. 13 gyermek (1,7%), ág. hitv. ev. 25 gyermek (3,2%), izr. 21 gyermek (2,7%). Leszármazásukat tekintve született 701 törvényes és 74 törvénytelen, vagyis az összes születések 95%-a. Ikerszületés hat esetben történt, mindég kettős, a 12 újszülöttről az év végén csak 3 élt már. Az év folyamán elhaltak 137-en, vagyis az újszülöttek 17,6%-a, ha a gyermekek leszármazását is figyelembe vesszük, meghalt törvényes házasságból származó 115 gyermek, ami 16,7%-nak felel meg, míg a 22 törvénytelen halott a születések 29,7%-át teszi ki.

Az 1907. évben 404 kihirdetés fogantatott és 277 házasság megkötöttet, 1000 lakosra esik tehát 10,6, az előző évben 9,7. Az egyes felekezetek szerinti felosztást az alábbiak tüntetik fel: róm. kath. vőlegény 138 (49,8%), menyasszony 133 (48%), gör. kel. vőlegény 116 (42,1%), menyasszony 114 (42,0%); ág. hitv. ev. vőlegény 7 (2,5%), menyasszony 8 (2,9%); ev. ref. vőlegény 1 (0,3%), menyasszony 8 (2,9%); izr. vőlegény 14 (5,0%), menyasszony 14 (5,0%); gör. kath. vőlegény 1 (0,3%), menyasszony 6 (2,4%). A házastársak kora a következő volt: 20 éven alul vőlegény 19 (6,9%), menyasszony 101 (36,4%); 20—25 között vőlegény 118 (42,2%), menyasszony 83 (29,9%); 25—30 év között vőlegény 67 (24,1%), menyasszony 46 (16,6%); 30 éven felül vőlegény 39 (14,0%), menyasszony 25 (9,0%); 40 éven felül vőlegény 18 (6,9%) menyasszony 14 (5,0%); 50 éven felül vőlegény 13 (4,7%), menyasszony 6 (2,4%); 60 éven felül vőlegény 3 (1,1%), menyasszony 2 (0,7%). Egyes házasság kötöttet 19, az összes 6,9%-a és pedig: római katolikus görög keleti 4, római katolikus ágostai hitvallású evangélikus 7, római katolikus evangélikus református 7, görög katolikus görög keleti 1. A születendő gyermekek vallására 7 esetben meggyőzés köttetett és pedig: 5 a róm. kath., 1 a gör. kel. és 1 az ev. ref. vallás javára. A házastársak közül 223 esetben a vőlegény és 52 esetben a menyasszony volt idősebb, a legnagyobb különbségek 20 éven felüliek, egy vőlegény 22 évvel idősebb a menyasszonyánál és végül egy menyasszony pedig 24 évvel haladta meg vőlegénye korát.

Az elmúlt év folyamán 827 halálozás jegyzeteltet be, ezek között volt 109 a kórházban meghalt idegen közszékhelyi lakos, 4 külföldi és 1 utólagosan anyakönyvvezett, ezeket a fenti számból levonva, marad 713, vagyis 1000 lakosra 27,4 haláleset; ezen arány határozottan előnyösnek mondható, mert 1899-ben 326, az 1906-ik évben pedig 309 halálozás esett 1000 lakosra.

Az elhaltak között volt 457 férfi (54,8%) és 370 nő, azaz (45,2%). Római katolikus egyén meghalt 386, tehát (46,6%), görög keleti 374, (45,2%), ágostai hitv. evang. 21, (2,5%), ev. ref. 9, (1,0%), izraelita 36, (4,3%) és felekezeten kívüli 1, (0,1%). Az életkor szerinti csoportosítva a következő eredményt nyerjük: 1 éven alul meghalt 187 egyén, (22,7%), 1—10 éves korig 131, (15,0%), 10—20 éves korig 47, (5,8%), 20—30 éves korig 81, (9,8%), 30—40 éves korig 56, (6,8%), 40—50 éves korig 62, (7,5%), 50—60 éves korig 77, (9,6%), 60—70 éves korig 79, (9,6%), 70—80 éves korig 75, (9,0%), 80—90 éves korig 29, (3,5%), 90 éven felül pedig 3 ember halt meg, (0,3%). A halál oka a legtöbb esetben és pedig 146 esetben tífusz volt, ami az összes halálozások 17,6%-ának felel meg.

— A két Párdány egyesítése. A m. kir. belügyminiszter Németh Párdány és Szerb Párdány anyakönyvségeket egyesítését engedélyezte és az így keletkező új község nevét ideiglenesen „Párdány” névben állapította meg.

— A szegedi egyetem. Szeged városa tudva levőleg január 18-án a szegedi egyetem érdekében Wekerle Sándor miniszterrel, Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter s a kabinet több tagja, valamint Justh Gyula képviselőházi és Dörmösi Aurél gróf főrendiházi elnökök elé járul, hogy megkérje őket Szeged támogatására és arra, hogy a harmadik egye-

temet Szegednek adományozzák. A szegediek most dolgoznak a deputáció összeállításán, amely igen nagyarányú lesz. Részt vesz abban az országos mindazon országgyűlési képviselője, aki a szegedi egyetem sorsa iránt érdeklődik s ezek meghívót is kapnak a csatlakozásra. Részt vesz továbbá tizenegy törvényhatóság bejelentett képviselője, melyeknek tagjai szintén megkapták már a meghívót. A polgármester gondoskodott arról, hogy a deputációban való részvételre szóló meghívó minden egyes bejelentett, illetve kiküldött tagnak megküldessék. A Budapestre való utazás január 18-ika előtt történik, ahol a deputáció alkalmassint a Royal-szállóban találkozik s onnan vonul az országába.

A szegedi egyetemért tisztelgő küldöttségben Torontálvármegye részéről a következők vesznek részt: Botka Béla főispán, Jankó Agoston alispán, dr. Vinczevidy Ernő m. főjegyző, Tallian Béla v. b. t. t., Karátszoni Jenő gróf v. b. t. t., Rónay Jenő, Várnai Imre, Bohus Károly, Jenovay Zoltán, Gyertyánffy László, ifj. Daniel Pál, Steinitzer Géza, dr. Brájer Lajos, Balási József és dr. Várady Imre m. bizottsági tagok.

— A becskeréki farsang. Minálunk a mai nappal kezdődik Karnevál herceg uralma, mivel hogy ma van az első bál az idei farsangban. Sértés ne essék a fiatalságunkon, de ez a farsang nagyon szomorúan indul meg. Máskor ilyen időtájt ugyancsak hosszú listát adott ki az ugynevezett farsangi naptár, az idén ez a rovat teljesen „szünetel”, az izraelita nőgyógyász balján kívül nem lévén kitűzve egyetlen egy táncmulatság sem. (A kulturstélyt nem annak tekintjük, mert azt a bójtben is rendezhetnék.) Némelyek ebből azt fogják következtetni, hogy a fiatalság okosabb lett és nem pazarolja a pénzét mulatságokra. A jobban informáltak azonban hiteltlenül rázzák a fejüket s azt felelik rá:

— Nem okosabbak lettek ők, hanem szegényebbek és blazirtak.

S nem is ez a szomorú ebben a farsangban, mely mellesleg mondván március elejéig tart, hogy nincsen bál, hanem az, hogy az embereknek még táncra sincs kedvük.

— A kivándorló sorsa. Az Amerikába kivándorolt munkások szomorú helyzetéről tesz tanúságot az alábbi levél, melyet egy Nagybecskereki Amerikába ment favágó írt komájának, ki a levelet nálunk bemutatta. Közöljük azok oktatására, kik azt hiszik, hogy a dollárok hazájában minden bevándorolt tőkepénzes lesz. Így a levél szövege:

„Kedves komám tudomására adom szerencsétlen bál állapotom. Szerencsésen megérkeztem, de csak hamar szerencsétlenségé válik, amit nem is reméltem. Mielőtt elindultam job let volna ha az pujafrász fogot volna meg, mert munka nélkül álok a mióta kijöttem Szegényben csak egy napot dolgoztam, mert nem bírtam kitartani. Az is igaz, hogy sok ezek érkeznek Amerikába, de száz ezek meg menének haza, de nem tudnak, velem együtt éheznek, kopálnak, egyáltalában nem nyomor életet szenvedünk, az gyárak a hol tízezerember dolgozik, most elég csak két száz öt hat éves munkásokat küldenek el, a kik már jól beszélnek angolul. Egyszóval úgy gyűn-mén a nép, mint október tizediken látta odahaza.

Igen mélyen tiszteltem kedves Komám feleségével és családjával együtt és tiszteltem az sógoraim feleségével együtt és most tiszteltem kedves feleségem teged is, nagyon szomorú napok néznek rám, menek haza de nem tudok a mikor az sik tengere értünk csak azt hittem, hogy az temetkezést fizetem Fiuméba, de job is let volna akkor minjárt mind it tovább nézni az életem nyomorúságát, most csak úgy ved magadnak mint hamár elis vonék temetve, most isten veled Kedves Feleségem az hideg sűrű. Sipos József az atrecz így szól: Lindsely. P. A. Jefferson co.

— Előít fegyver. Súlyos szerencsétlenség történt tegnapielőtt Szerbzenipéier községben. Popovics Mátyas földműves meglátogatta öcséjét, Pétert, aki éppen fegyverét tisztogatta. Baszálgetés közben Péter valanogy megrántotta a fegyver ravaszát, a fegyver előlűt és a sörétek Popovics Mátyas hátába furdódtak. A súlyosan sebesítet beállították a temesvári kórházba. Az orvosok remélik, hogy megmenthetik az életnek. Popovics Péter ellen megindították az eljárást.

Alapított 1867.

Torontálvármegye legnagyobb kalapraktára.

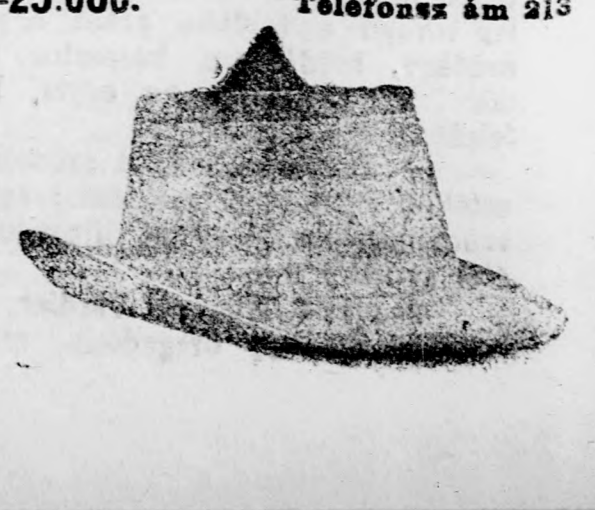
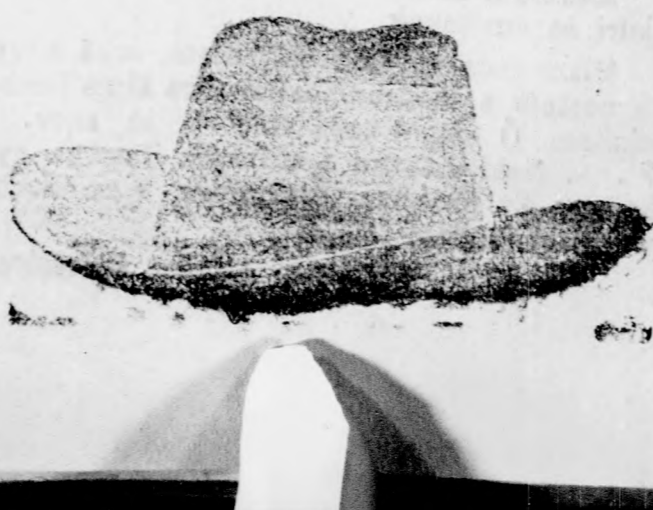
— Állandó raktár 20.000—25.000.

Telefon az 213

LIPTAY DEZSŐ NAGYBECSKEREK

kalap- és uridivat-áruház

Vihareros lodenkalap a legjobb garantált formatartó.
Bőrkabátokban nagy választék 60 koronától.
Plüschkalapok minden formában 7 koronától kezdve.

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Daun Orbán, rk. fogházor és Schwerteczy Éva rk. — Popovics Milorád, gk. szűcs és Csábi Katalin rk. — Fajtovits István, rk. napszámos és Juhász Etelka rk. — Funk Miklós, rk. ács és Dapper Katalin rk. — Illy József, rk. kereskedő és Sírba Mária, rk. — Nagy Sámuel ev. ref. kereskedő és Harsányi Mária rk. — Gyuricsin Golubán, gk. kereskedő és Baranyi (Csever) Katalin rk. — Jurisin Izabella, gk. napszámos és Mistov Danica gk.

Születések: Kucy Anna, rk. napszámos, leánya. — Csontos István, rk. napszámos, leánya. — Fülöp András, rk. írástos, leánya. — Anna János, rk. kőműves, fia. — Sztokovits Kata, gk. cigányos, leánya. — Kálay Lipót, rk. kocsi, fia. — Riszta Iona, gk. napszámos, fia. — Boszity Dusan, gk. földmives, fia. — Bakslav Tivadar, gk. földmives, leánya. — Szelgrád János, rk. cementáros, fia. — Rigler Erzsébet, rk. cseléd, fia. — Raszlis Istvánka, rk. fia. — Weiterschan József, rk. kőműves, leánya. — Turinszki Szvetozár, gk. napszámos, fia. — Krizsanov Szergius, gk. papucos leánya. — Welt Ferenc, rk. kőműves, fia.

Halálozások: Szabó Albert, rk. 53 éves korcsmáros, szivbaj. — Sztapanov Tivadar, gk. 3 éves, bélhurut. — Raczkov Szmilja, gk. 8 hónapos, görcsös. — Lazity Milorád, gk. 11 napos, görcsös. — Gombár Etel rk. 4 hónapos, görcsös. — Raczler János, rk. 4 éves, veselő. — Kelemen Margit, rk. 5 éves, difteritisz. — Kelemen Kata, rk. 12 éves, difteritisz. — Özv. Fekete Sándorné, rk. 47 éves, tüdővész. — Voku Velinka, gk. 4 éves, vörheny. — Lalelin Sándor, gk. 9 hónapos, bélhurut. — Neumayer Erzsébet, rk. 53 éves, tüdőbeteg. — Ibity Simon, gk. 68 éves, gutta. — Özv. Erdélyán Simonné, rk. 39 éves, tüdővész. — Kiss Anna, rk. 3 éves, veselő. — Becskes János, rk. 3 éves, veselő. — Stalter Péter, rk. 14 éves, agykéreg.

Egyszerűsített gyorsan és biztosan hatnak köhögéskor, rekedtségnél és elnyálkásodásnál, felülmuhatatlankor a torok és légzési szervek működési zavarában, a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drogériában Doboza 1 korona és 2 korona. (Próbadoz 50 fillér.) Főraktár Nádor gyógyszerár, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Csalódnál emberi dolog, de nem okvetlenül kell. Ha a névre „Réthy” figyelünk, úgy nem csalódnunk, hanem eredeti Pemesteti-cukorkát kapunk 60 fillérért, még pedig egy kedvelt régi magyar házi készítésű, mely köhögés, rekedtség és hurutos bántalmak sok ezer esetében oly kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen a „Réthy” név.

Biztos gyógyhatás. Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felfúvódásban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll-féle seidlitz-porok” használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítótól Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendő. (1)

Törvényzsék.

§ Leányrablás. Ismét leányrablással volt dolga a bíróságnak. Markucz Nika 18 éves farkasdi suhanc ugyanis halálosan szerelmes volt Bokov Jécába, Bokov J. ottani jómódú gazda 17 éves csinos gyámleányába. Mult év márci s havában a leány megbeszélte még három társával, Markner Zsivával, Momirov Szávával és Gyurics Szávával, hogy a leányt megszökteti. Tervét egy esős napon az esteli szürkület beálltával végre is hajtoa. A leány épen szülei háza előtt beszélgetett több más leánnyal, amidőn Markucz Zsiva észrevétlenül odasomfordált s egy kedvező pillanatban a hajadont megragadva, a közelben elrejtett kocsiá emelte. Az elragadott kincsesel ezután elhajtottak Idvor község felé. A szekéren volt a másik három társ is, kik a segítségért kiálló leányzókat fogták. A szöktetésről azonnal értesítették a leány gyámját, ki a rablókat üldözöbe vette s visszatérésre kényszerítette. Markucz Nika ekkor a saját otthonába rejtette a drága prédát, de két községi rendőr közbe lépésére végre mégis kénytelen volt hazabocsájtani szerelmését, ki beteg is lett az ijedségtől. A parciouai törvényzsék ezért mind a négy leányt bűnösnek mondotta a btk. §-ában meghatározott személyes szabadság megsértése bűntetteben s Markucz Nikát másfél évi, Momirov Szávát és Gyurics Szávát egy-egy évi, Markucz Zsivát pedig hat havi börtönnel ítélt. Vádoltak felebbentek s így került az ügy a temesvári kir. ítéltábla elé, amely tegnap foglalkozott vele. A másodfokú bíróság tulszigorúnak találta a törvényzsék ítéletét s ezért Markucz Nika büntetését leszállította nyolc havi börtönnel, míg a többi három vádlott büntetését egyenként hat-hat havi börtönnel alapsította meg.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén különböző kisebb ügyek után, a parlamenti tudósítók ismeretes ügye képezte az eseményt, ami körül élénk vita folyt, úgy, hogy jóformán ez foglalta le az egész ülést.

Az ülésen Justh Gyula elnökelt, aki 11 órakor nyitotta meg az ülést s kisebb elnöki előterjesztések után felolvasták az indítvány- és interpellációs könyvet. Az indítványkönyvbe Samassa János a vándorcigányok ügyében való bíraskodás tárgyában, Thoroczka Miklós gróf pedig az állami erdőségek parcellázása tárgyában jegyzett be indítványt.

Az interpellációs könyvbe pedig Banjanin és Supilo horvát képviselők jegyezték be interpellációt.

Ezután megválasztották a 21 tagú bankbizottságot a pártok jelölése szerint.

Bedőházy János ismertette a stájerlak-aninai állami iskolák alapjának fedezéséről szóló törvényjavaslatot s ajánlotta elfogadásra.

A Ház a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben vita nélkül elfogadta.

Most Hermán Ferenc betérjeszti a kérvényi bizottság javaslatát a parlamenti tudósítók ügyében. A javaslat szerint a parlament ülései az 1848. t.-c. értelmében nyilvánosak s így a sajtónak joga van ott helyet foglalni. Azonban ez a nyilvánosság osztatlan és egységes s a parlamenti tudósítóknak más hallgatósággal szemben nincsenek előjogai.

Szucsú János kifejti, hogy az igazalkotmánybiztosíték a sajtó s így annak jogai biztosításáról gondoskodni kell.

Gál Gaston hasonló véleményen van s a kérvényi bizottság javaslatának mellőzésével azt indítványozza, mondja ki a Ház, hogy a sajtó jelenléte a parlamentben törvényen alapszik, annak külön helyet biztosít, amelyről az igazolvánnyal ellátott parlamenti tudósítók nem zárhatók ki.

Kelemen Samu is azt fejtegeti, hogy a sajtó képviselői nem vendégek, hanem biztosítékai a parlamentnek.

Bródy Ernő kifejti, hogy a sajtó már előbb volt, mint a parlament, s hogy most itt törvényhozók ülnek, azt a sajtónak köszönhetni. (Mozgás.) Hosszasabban kifejti a sajtó szolgálatainak a parlamenti életben való nélkülözhetetlenségét s azért nem fogadja el a bizottság javaslatát, hanem Gál Gaston indítványához csatlakozik.

Rátkay László felszólalása után Wekerle Sándor miniszterelnök szólal föl, aki elismeri, hogy a sajtó a legnagyobb alkotmányvédő faktor s a sajtó és a parlament között nincs különbség. A békeségre való tekintettel azonban a bizottság javaslatának elfogadását ajánlja.

Most szavazásra került a sor, amelynek eredménye az volt, hogy 63 szóval 50 szavazat ellenében vagyis 13 szótöbbséggel a bizottság javaslatát fogadták el.

Miután megállapították a legközelebbi ülés napirendjét, az ülés 1 órakor véget ért.

A horvát kérdés.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rauch Pál báró, az új horvát bán ma az új osztályfőnökökkel együtt megjelent a képviselőházban s a kormány tagjainak bemutatta az osztályfőnököket. Az új osztályfőnökök kinevezése valószínűleg holnap jelenik meg a hivatalos lapban.

Kalandoz hírek.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ellenőrizhetetlen helyről, kalandoz hírek röpködnek a politikai körökben a király lemondásáról s új pártalakulásról. E hírek szerint Ferenc József király 1908. december 2-ikán uralkodásának 60-ik évfordulója alkalmából Ferenc Ferdinánd javára lemondana a trónról. Ugyan e hír szerint ebből az alkalmából Wekerle egy új pártot akarna szervezni, amely a 67 és 48-iki politika mellőzésével pusztán gazdasági programmal létesülne s ezzel kívánván szolgálni az országot. Természetesen mindezeket a híreket csupán kuriózumként lehet följegyezni.

A fővárosi mészáros-sztrájk megszűnt.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti mészárossegédek sztrájkja ma véget ért. A sztrájk a munkások teljes győzelmével végződött, amennyiben a mesterek a segédek összes követeléseit teljesítették. A kazszi mészárosok természetesen rögtön kihasználták a sztrájkot s a busz árát 30 százalékkal fölemelték. Ezzel szemben a közönség körében mozgalom indult meg, hogy bécsi mintára a mészárosokat bojkottálják.

Határidő-üzenet.

Budapest, január 11. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (áprilisra 1908.) . . . 25 64 — — Buza októberre 1908.) . . . 22 90 — — Rozs (áprilisra 1908.) . . . 21 24 — — Rozs (októberre 1908.) . . . 18 44 — — Zab (áprilisra 1908.) . . . 16 60 — — Tengeri (májusra 1908.) . . . 14 24 — —

Közgazdaság.

„Hermes” Magyar Általános Pénzügyi Rt. (Budapest), határidő-üzenet a tőzsdetörvényekről és a pénzügyről.

Budapest, január 9.

A budapesti értéktőzsdé az elmúlt hét folyamán szilárd irányzatot követett. A tőzsdé hangulatát kedvezően befolyásolták a nemzetközi pénzpiac megerősödéséről érkező hírek, mely körülmény a londoni bank kamatlábának a múlt héten történt leszállítása után immár a francia jegybank kamatlábjának leszállításába is nyert kifejezést. Valószínű, hogy a német jegybank, valamint az Osztrák-Magyar bank vezetősége is nemskára követni fogják a pénzpiac e két fontos tényezőjének süllyedését.

A tőzsdén észlelhető szilárd irányzat a pénzügyi viszonyok javulására állandóan kerülő kedvező hírekre való tekintettel tartósan látszik, a spekuláció vételeket mutatott és különösen bank részvények állottak az érdeklődés előterében. Leginkább magyar általános hitelbank, magyar jelzálog hitelbank és salgótarjáni közszékhelyi részvények képezték a forgalom tárgyát, mely utóbbiak a múlt héttel szemben körülbelül 10 koronás árfolyamemelkedést tüntettek fel.

A sorsjegypiacon a konvertált jelzálog sorsjegyek árfolyama nagyobb áresés után ismét némileg javult, míg a többi sorsjegyek árfolyamában változás alig volt.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

	január 2.	jan. 9.
4% magyar koronajáradék	93.60	93.45
magyar hitelrészvény	764.—	764.75
magyar jelzálogbank részvény	414.75	415.25
rimamurányi vasmű részvény	525.—	528.25
salgótarjáni közszékhelyi részvény	565.—	573.50

Nyilttér.

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Serravallo
féle
CHINA-BOR vastartalommal
Egyszerűsített készítésű 1908. Állomány, átlagosan nagy orvosi értékű.
Erősítő szer: gyöngyök, vérszegények és lábadozó betegek számára.
Étvágygerjesztő, idegerősítő, verjavitó ital.
100 filléres. 2500 mint 5000 orvosi átlagértékű.
J. SERRAVALLO, Trieste-Barcola.
Megrendelhető minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.40, 1 literes palack K. 4.80

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

Az Alkotmány-utcában levő u. n.
Geiduschek-féle

ház

∴ jutányosan eladó. ∴

Közelebbi értesítésekkel
özv. Guttmann Jakabné és Fiai
cég szolgál. 70-3.1

OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

BUDAPEST, VI., Podmanlozky-utca 18. • • • BÉCS, XX., Dresdnerstrasse 8183 a

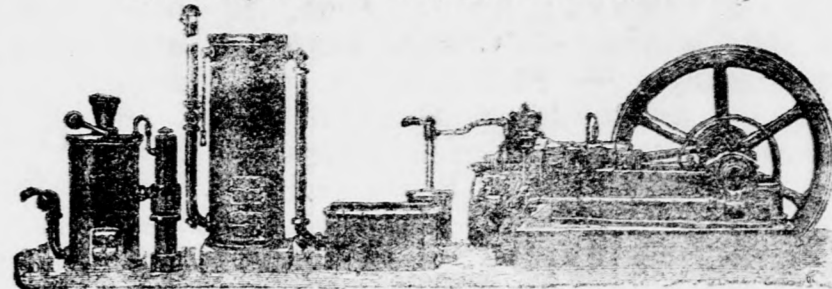
Szivógázmotorok, benzínmotorok, benzínlokomobilek.

A jelen kor legolcsóbb üzemű. 2-3 fillér üzemköltség óra- löerőnkint.

Az utóbbi időben többek között a következő
gépeket szállítottuk:

Takács Imre ur malmába, Pásztó . . .	60 HP.
Fleischer Bertalan ur malmába, Less . . .	50 HP.
Stenger Vilmos ur malmába, Nagy- Topolovec	50 HP.
Déli vasut főműhelyébe, Bécs	40 HP.
Rossmann Samu ur malmába, Mócs	40 HP.
Gróf Teleky Artur ur malmába, Tauscs	30 HP.
Gróf Vass-Béla ur malmába, Mezőzáh	30 HP.
Gróf Bély György ur malmába, Gyéke	30 HP.

∴ Kedvező fizetési feltételek. ∴
Költségvetés és árjegyzék ingyen.

33-51.1

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényneél, oszónál és meghűlésekneél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K L.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

DE Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Teljesen elkülönített
butorozott
garçonlakás
villanyvilágítással kiadó.
Deák Ferenc-utca 7.
27-x.3

Hirdetések

felvétetnek a „TORONTÁL“ kiadóhivatalában.

Hirdetmény.

A

„Torontálmegyei takaré- és hitelbank“

f. é. január hó 28-án d. u. 3 órakor az intézeti székház gyűléstermében tartja

XL. rendes évi közgyűlését,

melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívotnak.

Tanácskozási tárgyak:

69-1.1

1. Három részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság évi jelentése, a felügyelő-bizottság jelentése és a zárszámadások előterjesztése; mindezekre és a tiszta nyereség hovaforodítása iránt határozathozás.
3. Egy felügyelő-bizottsági tag választása.
4. A választmány kiegészítése.

Nagybecskerek, 1908. évi január hó 8-án.

Az igazgatóság.

Zármérlegünk a hivatalos órákban intézetünk helyiségében megtekinthető.

„Első torontálszécsányi takarékpénztár
mint részvénytársaság“
ZÁRSZÁMADÁSA
1907-İK ÉVRE.

VAGYON.

Mérleg-számla.

TEHER.

Pénzkészlet	21384	55	Részvénytőke	100000	—
Leszámitolt váltók	1149923	24	Tartalékalap	100000	—
Intézeti ház	17968	16	Különleges tartalékalap	19082	68
Girószámlai követelés osztrák-magyar banknál	953	60	Torontálszécsányi szegényalap	701	—
Követelések más pénzintézeteknél	954	49	Átmeneti kamatok	9618	—
			Betétek	775396	24
			Visszleszámitolt váltók	169755	—
			Tiszta nyereség	16631	12
	1191184	04		1191184	04

TARTOZIK.

Nyereség- és veszteség-számla.

KÖVETEL.

Betési kamatok	29366	73	Váltóleszámitolási kamatok	76670	40
Betési kamatadó	2936	67	Díjak	469	44
Adó és illetek	6413	05	Ingatlanok jövedelmei	24	60
Adomány	50	—	Intézeti ház jövedelme	240	—
Kétes leírások	55	—	Eladott ingatlanok utáni nyereség	460	—
Visszleszámitolási kamatok	10754	65			
Lakbér	800	—			
Üzleti költségek	2161	22			
Felügyelő-bizottsági tiszteletdíj	400	—			
Jelenléti jegyek	1440	—			
Hivatalnokok fizetése	6856	—			
Tiszta nyereség	16631	12			
	77864	44		77864	44

Torontál-Szécsány, 1907. december hó 31-én.

A könyvelőség: SABARICH ANTAL s. k.

Az igazgatóság:

PROBST ISTVÁN s. k. vezérigazgató. FEIMER ISTVÁN s. k. KINDL MIKLÓS s. k. TRENDLER GYÖRGY s. k.
KLOPP ISTVÁN s. k. WILHELM ISTVÁN s. k. FEIMER JAKAB JÁNOS s. k. FEIMER MIKLÓS s. k. GRASZL JAKAB s. k.

Fenti mérleg-, nyereség- és veszteség-számlát megvizsgáltuk, a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és megegyezőnek találtuk.

Torontál-Szécsány, 1908. január hó 5-én.

A felügyelő-bizottság:

FRANZ J. L. s. k., elnök. SZILBER GYULA s. k. MERSCHDORF MIHÁLY s. k.

Tisztelt közgyűlés! Az „Első torontálszécsányi takarékpénztár mint részvénytársaság“ alulírt felügyelő-bizottsága tisztelettel jelenti, hogy az intézet ügykezelését az elmúlt évben ellenőrizte és mindent rendben talált.

Az igazgatóság által az 1907. évre beterjesztett mérleget, leltárokat és pénztárt megvizsgáltuk, az egyes tételeket a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és teljesen megegyezőnek és helyesnek találtuk; ennek folytán konstatáltuk, hogy a kimutatott 16631 kor. 12 fillér képezi az elmúlt üzletév eredményét.

Kérjük a mérleget megállapítani és az igazgatóságnak a nyereség felosztására vonatkozó indítványát elfogadni és úgy nekünk, mint az igazgatóságnak az elmúlt üzletévre a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Torontál-Szécsány, 1908. évi január hó 5-én.

A felügyelő-bizottság:

71—11

FRANZ J. L. s. k., elnök. SZILBER GYULA s. k. MERSCHDORF MIHÁLY s. k.

Ó H JAJ! Köhögés, rekedtség
és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásuk

ÉLJEN!

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboz 1 és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az át-
kozott köhögés!

Egger-mellpasztillája
csakhamar meggyógyított!

Kapható: Nagybecskereken: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jakoby Armin, Kellner József.
24-12.2 Vágyi Sándor. Bégaszentgyörgy: Szerdahelyi Károly, gyógyszerészeknél.

Csak „SICULIA“
nével ellá-
tott üvegek
valódiak.

A legjobb
gyógy- és
aszali
aditívum

A Málnási **SICULIA** forrás-
víz

A gyomor-
égést
azonnal
megszünteti.

Páratlan
nyálkaoldó és
étvágy-
gerjesztő.

A gége, torok,
tüdő, gyomor,
bél, vese,
hólyag
hurutos bán-
talmaitól
főülmalha-
taltan

(32-22.2)

Magyarországi főraktár:
BRÁZAY KÁLMÁN
Budapest, József-körút 37.
Telefon 59-40.

A sós
szervu-
vizek
királya.

Kapható min-
den gyógy-
szertárban,
drogéria és
füszer-keres-
kedésben.

Meghívó.

Az „Első torontálszécsányi takarékpénztár, mint részvénytársaság“ 1908. évi január hó 26-án d. u. 3 órakor az intézet helyiségében **XIX. rendes közgyűlését** tartja, melyre a t. c. részvényesek ezennel meghívottnak.

NAPIREND:

1. A közgyűlési elnök, jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az 1907. évi mérleg, igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. Az 1907. évi tiszta nyereség feletti határozathozatal.
4. A jelenléti jegyek értékének megállapítása 1908. évre.
5. A felügyelő-bizottság és három póttag választása három évre.
6. Netáni indítványok.

Torontálszécsány, 1908. jan. hó 4-én.

(61-3.1)

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból.

22. §. A közgyűlést azon részvényesek alkotják, kik egy vagy több részvénynek olyan tulajdonosai, kik a közgyűlés előtt legalább 14 nappal a társaság részvénykönyvében bevezetve voltak és részvényeiket szelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt az intézettel letétbenvézték.
23. §. A közgyűlés előtt letétbenvézett és a letétvé névre szóló részvények minden részvény tulajdonosát egy szavazatra jogosítják, de 10-nél több szavazatot senki sem egyesíthet magában.
- Minden részvényes jogosítva van magát meghatalmazott részvényes által képviseltetni.
- Nők szavazati jogukat meghatalmazott által gyakorolhatják, gvámság és gondnokság alatt állók, valamint jogszemélyek törvényes, illetve alapszabályszerű képviselőik által azon esetben is, ha ezek nem lennének részvényesek.

30/1908. sz.

76-11

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A bégaszentgyörgyi községi iskolaépület tetőszerkezetének helyreállítása és egyéb javítási munka biztosítása tárgyában 1908. évi január hó 20-án d. e. 10 órakor a község házában árlejtés tartatik. Kikiáltási ár az előirányzati összeg 10216 kor. 72 fill., melynek 10%-a ova-déku lefizetendő. Közelebbi feltételek, tervek, előmér-et és költségvetés az árlejtésig a jegyzői iro-dában betekintheők.

Bégaszentgyörgy, 1908. évi január 8.

A község előljárósága.

Férfi gyakornok,

a ki a kereskedelmi irodai teendőkben jártas,
azonnali alkalmazást nyer helybeli iparvállalatnál.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

62-12

Armbruster József

fűszer-, festék- és eseméke-kereskedő

Nagybecskerek, (Főutca).

Cognac, kiváló finom szilvórium, törköly, valódi szepesi borovicska, vanília-, császárkörte stb. likőrök.

Különös jó minőségű kávé.

Cukor, bonbonok, szalámi, szardínlák, sajtok mindig a legfrissebb állapotban.

Pontos kiszolgálás. Pontos kiszolgálás.

286-13.3

Rövidárusegéd

és egy

tanuló fiu

fizetéssel kerestetnek.

Csusner János.

72-3.1

* Kitünő *

zongorákat

csakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.

Olesó árak, részletfizetésre is,

régi zongorákat ujjakkal cserélek fel s elvállalok mindenemű javítást, hangolást stb.

WEISSER ADON,

orgona-építő és zongorahangoló,
a Wirth-féle zongoragyár itteni egyedüli képviselője.

NAGYBECSKEREK,

Kinizsi-utca 6. sz. Izraelita templommal szemben. 31-52

Üzlettulajdonosok figyelmébe.

Mérlegképes könyvelő,

magyar, német levelező, elsőrendű irodai erő ajánlkozok fél napi, vagy esti foglalkozásra. Elfogad könyvek berendezését és mérlegezést, oktatást az egyszerű és kétfős könyvvitelben, valamint magyar és német kereskedelmi levelezésben, mérsékelt díjazás mellett.

Szíves megkeresések „Megbízható“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 30-x.4

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félet** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak **RETHY-félet** fogadjunk el.

Angol antracit, salon-kőszén,

coaks, faszén, kovács-kőszén, mindennemű elsőrendű tűzifa, deszkák, gerendák, tölgyfa, mindennemű bognárfa, szőlőkaró kapható:

Kurländer Imrénél Nagybecskereken.

Irodai telefonszám 35.

28-13.3

Fatelepe telefonszám 89.

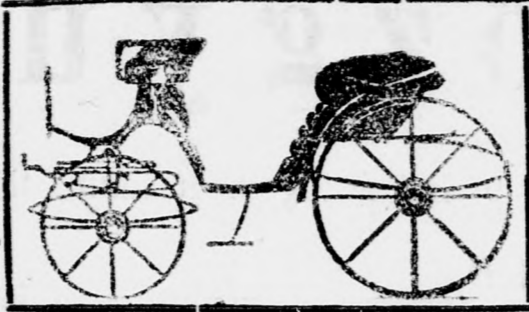
Fatelepek: Korona-utca, Aradáci-utca és Kurländer-udvar.

Mindennemű kocsikat (hintó, homokfutó, halottí s más egyebet) készíték a legújabb mód szerint, valamint javítok olcsón és gyorsan, szintugy jutányosan cserélek be ócskát újak fejében.

E szakmába vagó kovács-, bogár- és nyerges-munkát szintén elvállalok.

Amend Ferenc kocsigyártó **Nagybecskerek**, Aradáci-út, a régi kórházzal szemben.

Versenyképesség!

Versenyképesség!

18-24.2

Meiszner Ede kocsikovács, okl. patkókovács **Nagybecskerek**, a régi kórház ártellenében.

Elvállalok mindenféle hintó, halottaskocsi stb. ujdonságok készítését, valamint javítását is a legelőnyösebb árak mellett.

Miután eddig nagyobb kocsigyárakban működtem, azon helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelek s kérem a nagyérdemű közönség támogatását.

!!! Ne vegyen senki zongorát !!!

Amíg **Bröder Ignác** Nagybecskerek temesvári-utcai zongorarakatárát nem látta.

Ott nagy választékban kaphatók a legkiválóbb bécsi gyártmányú **Bösendorfer, Ehrbar, Schweighoffer, Dörr, Wirth, Heltzmann, Lauberger stb.**

zongorák,

ugyszintén harmónium és phonolo.

Új zongorák 300 fttól kezdve öreg zongorák 30 fttól feljebb. Öreg zongorák becséreltetnek teljes értékük szerint. Hangolás és javítások zongoratechnikusom **Guokel Ottó** által jótállás mellett eszközöltenek.

!!! Kértek a pontos címre ügyelni !!!

Köleszongorák havonként 2 fttól feljebb.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmagasabb gyomor és emésztőrendszeri gyomorgörcs és gyomorhív, okozott májbetegségeket, májbetegségeket, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeket ellen a jelen hasznosnak érződő óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.— Hamisítások törvénytelenül fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓBORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a „Moll” felirata óvatosan van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító, bedőlést okozó köszvény, csúsz és meghűlés egyéb következményeinek legismertebb újszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

Főszékhely

Moll A. gyógyszerész és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek. A rakatárban készült hadrosítottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Nagybecskerekben Kapható **Keltner József és Benkovich Mihály** gyógyszerárakban.

10212. tkvi szám. 1907.

78-1.1

Arverési hirdetmény és kivonat.

Az antalfalvai kir. jár. bir., mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Poroszkay Béla m. főügyész által képviselt Oppova község javára 91 kor. 25 fill. tőke, ennek 1907. évi máj. hó 12-től járó 5% kamatai, 32 kor. 44 fill. eddigi, 18 kor. 45 fill. jelenlegi s a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881: LX. t.-c. 144. §-a alapján s a 146. §-a értelmében Rauch Krisztina glogoni lakos ellen az antalfalvai kir. jár. bir. területén s az antalfalvai járáshoz tartozó Oppova községben és az oppovai 309. f. 498. sz. tjkvben felveit:

1. 1 d. 12. hrsz. 2 h. II. o. szántóra 291 kor.;
2. 2 d. 12. hrsz. 2 h. I. o. szántóra 445 kor.;
3. 3 d. 12. hrsz. 1 h. I. o. szántóra 222 kor.;
4. 4 d. 12. hrsz. 1 h. I. o. szántóra 222 kor.;
5. 5 d. 12. hrsz. 1⁴⁰⁰ h. I. o. kaszálóra 278 kor.;
6. hrsz. nélküli 30 □-öl kertre 7 kor.;
7. 68 hrsz. 600 □-öl kertre 141 kor.;
8. 2 hrsz. 110 □-öl kertre 26 kor.;
9. 19. hrsz. 400 □-öl szőlőre 112 kor.;
10. 22. hrsz. 1 h. I. o. szántóra 222 koronában az árverést eirendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Oppova község-házában 1908. évi febr. hó 17 dik (tizenhetedik) napjának délelőtt 9 óráig fog megtartatni a következő, ugy a tkvi hivatalban, mint Oppova község-házában kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 20 kor. 10 fill., 44 kor. 50 fill. 22 kor. 20 fill., 22 kor. 20 fill., 27 kor. 80 fill., 70 fill. 14 kor. 10 fill., 2 kor., 60 fill., 11 kor. 20 fillér és 22 korona 20 fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kikiáltott kezébe letenni, vagy az 1881: LX. törvénycikk 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt ugyanannak kiszolgáltatni.

4. Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat u. a. naptól számított 30 nap alatt és a harmadikat u. a. naptól számított 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5%-os kamattal együtt az antalfalvai kir. adóhivatalnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Kelt Antalfalván, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1907. évi nov. hó 16. napján.

Kocsis Endre,
kir. járásbíró.

A világ legjobb
cigaretta papirjai

mégis csak a

„Les Dernières Cartouches“

extra et vergé

„Mizpah“ vergé

„Ramses“ vergé

„Le Zouave“ vergé

a világhírű cigaretta papirgyár

Braunstein Frères, Paris.

Saját papirgyára GASSICOURTBAN Mantes mellett (Franciaország).
Alapítva 1878. 17-21.2

Szabad kézből
E L A D O
a koronautcai 559. számú
H Á Z
Tulajdonos
Nagybecskereki takarékpénztár.

Meghívó.

A „Szerb-Aracsi Takarékpénztár részvény-társaság Török-Becsén“

t. részvényesei ezennel a

III. rendes közgyűlésre,

amely az intézet helyiségeiben 1908. évi január hó 29-én d. e. 9 órakor fog megtartatni, tisztelettel meghívotnak.

NAPIREND:

1. Két tag megválasztása a jegyzőkönyv hitelesítésére. 2. Az igazgató-bizottság jelentése. 3. A felügyelő-bizottság jelentése. 4. A zárszámadások jóváhagyása, az igazgató- és a felügyelő-bizottság részére leendő felmentvény megszavazása.	5. Az igazgató-bizottság indítványa a tiszta nyereség felosztása iránt. 6. Hét tag választása az igazgató-bizottságba. 7. Felügyelő-bizottság megválasztása. 8. Az igazgató-bizottság indítványa az alaptőke befizetése iránt.

Törökbecsén, 1908. évi január hó 1-én.

Az igazgató-bizottság.

Mérleg-számla

Vagyon.

lezárva 1907. évi december hó 31-én.

Teher.

	K.	F.	K.	F.		K.	F.	K.	F.
Pénztár készlet			8771	59	Részvénytőke	120000	—	60000	—
Váltók:					be nem fizetett	60000	—	11672	65
a tárczában	304704	37			Tartalék-alap				
visszleszámított	345228	—	649932	37	Takarékbetétek	233792	41		
Folyó számlai követelések	3045	59			Rendes heti betétek:				
Különféle követelések	1700	—	4745	59	I. sorozat	5750	90		
Leltár	1039	68			II. sorozat	239	80		
10% leírás a leltárból	103	96	935	72	III. sorozat	36	40	239819	51
Értékpapírok			453	50	1905. évi osztalék	189	—		
					1906. évi osztalék	204	—	393	—
					Visszleszámított váltók			345228	—
					Folyó számlai tartozások			92	78
					Tiszta nyereség			7632	83
			664838	77				664838	77

Nyereség- és veszteség-számla.

Veszteség.

lezárva 1907. évi december hó 31-én.

Nyereség.

	K.	F.	K.	F.		K.	F.	K.	F.
Kamatok:					Leszámított váltók utáni kamat			49262	70
takarékbetétek után	10961	61			Jutalékok			6889	27
visszleszámított váltók után	24540	21			Különféle bevételek			139	40
heti betétek után	217	50	35719	32	Áthozat az 1906. évből			30	71
Állami adó	1479	73							
Községi pótdadó	538	37							
Utadó	94	14							
Kereskedelmi kamara illeték	11	94							
10% takaré és rendes heti betétek utáni kamatadó	1117	90	3242	08					
Tisztviselők és szolga fizetései			6520	—					
Üzleti költségek			2057	68					
Lakbér			600	—					
Leírások:									
10% a leltárból	103	96							
behajtatlan követelések	446	21	550	17					
Tiszta nyereség			7632	83					
			56322	08				56322	08

Törökbecsén, 1907. december hó 31-én.

Bain Vláda s. k.,
pénztárnok.

Dr. Pavlovits Ljubomir s. k.,
igazgató.

Bérits Iván s. k.,
könyvvezető.

A „SZERB-ARACSI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG TÖRÖK-BECSÉN“ IGAZGATÓ-BIZOTTSÁGA:

Blázsín Ráda s. k.

Lálits Milos s. k.

Kovácsév Daniló s. k.

Marcityev Szvetozár s. k.

Glavaski Jova s. k.

Glavaski Dusan s. k.

Glavas Isza s. k.

Tuczakov Szvetozár s. k.

Ezen „Mérleg, Veszteség- és Nyereség-számla“ a „Szerb-Aracsi Takarékpénztár részvény-társaság“ üzletkönyveivel összehasonlított, mindenben megegyezőnek és helyesnek találtatott. (65—3.1)

Törökbecsén, 1907. december hó 31-én.

A „SZERB-ARACSI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG TÖRÖK-BECSÉN“ FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGA:

Petrovits Dusan s. k.

Milovancsev Márko s. k.

Stankovits Bogolyub s. k.

Kovacev Stevan s. k.

Dujin Ráda Sasin s. k.